

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 19.10.2023
COM(2023) 632 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Cosme

**Program for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder
(2014-2020)**

Overvågningsrapport 2020

Indhold

1. Indledning	2
2. Aktiviteter og resultater i 2020	3
2.1 Specifik målsætning A: adgang til finansiering	4
Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst	4
Cosmes lånegarantifacilitet	5
Ledsageforanstaltninger (undersøgelser, informationsværktøjer, kommunikationsmateriale og arrangementer)	5
2.2 Specifik målsætning B: adgang til markederne	5
Enterprise Europe-netværket.....	6
Internationale IP-helpdeske for SMV'er (Kina, Sydøstasien, Latinamerika og Indien).....	6
EU-Japan-Centret for Industrielt Samarbejde.....	7
Udbud.....	7
2.3 Specifik målsætning C: forbedring af rammebetingelserne og konkurrenceevnen	7
Klynger	8
SMV-repræsentanter, SMV-samling og onlinemasterclass på webtopmødet i Lissabon	9
EU Open for Business — et nyt kompas for SMV'er	9
2.4 Specifik målsætning D: fremme af iværksætterånd og iværksætterkultur	9
3. Støtteforanstaltninger og administrationsudgifter	10
4. Bidrag til klimamål, bæredygtige udviklingsmål, digitale mål og kønsmål	11
5. Konklusioner	12
Bilag 1 — Gennemførelse af Cosme 2020-budgettet	15
Bilag 2 — Landeoplysninger	16
Bilag 3 — Eksempler på projekter og succeshistorier	20
Bilag 4 — Bidrag til klima, bæredygtighed, digitalisering og kønsmål	22

1. Indledning

Cosme er et EU-program til forbedring af virksomhedernes konkurrenceevne, navnlig for små og mellemstore virksomheder (SMV'er)¹. Det tilføjer merværdi ved at afhjælpe tværnationale spørgsmål og markedssvigt gennem fire specifikke mål:

1. forbedring af SMV'ers **adgang til finansiering** i form af egenkapital og gæld (mindst 60 % af det samlede budget 2014-2020)
2. forbedring af **adgangen til markeder** i og uden for EU (21,5 %)
3. forbedring af **rammebetingelserne** og **konkurrenceevnen** for virksomheder, herunder SMV'er (11 %)
4. fremme af **iværksætterånd** (2,5 %).

I Cosme-programmet blev der også rettet opmærksomhed mod andre prioriteter i Europa 2020-strategien², såsom at hjælpe SMV'er med at drage fordel af innovation, adgang til færdigheder og uddannelse og den rolle, som SMV'er kan spille i den sociale samhørighed (ved at støtte den sociale økonomi og unge og kvindelige iværksættere).

Der blev udviklet mange **synergier mellem Cosme og andre EU-programmer, der er relevante for SMV'er**. Et eksempel er de finansielle Cosme-instrumenter, der blev drevet i tæt samarbejde med Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI)³ og de finansielle instrumenter under Horisont 2020⁴. Enterprise Europe-netværket har udviklet synergier med forskellige EU-programmer, herunder Horisont 2020 til levering af tjenester og til uddannelse af netværket. Der er også et godt samarbejde mellem de internationale IP-hjælpedeske og IP-hjælpedeske, der modtager støtte under andre EU-programmer. Et andet eksempel er overvågningsværktøjet udviklet under "Byggemiljøinitiativer", der letter overvågningen af anlægshandlinger i nationale genopretnings- og resiliensplaner.

I arbejdsprogrammet for 2020 blev der gjort fremskridt med gennemførelsen af de vigtigste anbefalinger fra midtvejsevalueringen⁵ af Cosme-programmet: behovet for at fokusere på større strategiske foranstaltninger og samtidig bevare en vis fleksibilitet i programmet for at afprøve nye idéer. Navnlige støttes flere større klyngetiltag under 2020-budgettet.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1287/2013 af 11. december 2013 om et program for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder (Cosme) (2014-2020) og om ophævelse af afgørelse nr. 1639/2006/EF (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 33).

² "Europa 2020 — En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst" blev godkendt af Det Europæiske Råd i juni 2010. Se: <https://op.europa.eu/da/publication-detail/-/publication/6a915e39-0aab-491c-8881-147ec91fe88a>.

³ Cosmes lånegarantifacilitet er flere gange blevet suppleret af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI). Dette skyldtes, at de midler, der var til rådighed under Cosmes lånegarantifacilitet, ikke var tilstrækkelige til at imødekomme markedets efterspørgsel efter finansiering af SMV'er (dvs. det samlede antal ansøgninger modtaget af Den Europæiske Investeringsfond fra finansielle formidlere). Midler henhørende under Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst bruges kun til investeringer efter absorption af den investeringskapacitet, der er til rådighed under EFSI-egenkapitalinstrumentets ekspansions- og vækstvindue.

⁴ Cosmes lånegarantifacilitet er en del af det fælles EU-gældsinstrument for EU-virksomheders vækst og forskning og innovation (FoI) sammen med InnovFin SMV-garantifaciliteten, der er oprettet under Horisont 2020-programmet. Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst er en del af EU's fælles finansielle egenkapitalinstrument for EU-virksomheders vækst og forskning og innovation (FoI) sammen med den tidlige egenkapitalfacilitet under Horisont 2020 (faciliteten for "InnovFin venturekapital til SMV'er").

⁵ <https://data.europa.eu/doi/10.2873/87360>.

Ud over de 27⁶ EU-medlemsstater deltog følgende lande i Cosme i 2020: Albanien, Armenien, Bosnien-Hercegovina, Island, Kosovo⁷, Moldova, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien, Tyrkiet og Ukraine⁸.

Denne rapport giver et overblik over gennemførelsen af Cosme-tiltag finansieret over EU-budgettet i 2020 som krævet i Cosme-forordningen. Den dækker også støtteforanstaltninger og administrationsudgifter til SMV-politikken finansieret af 2020-budgettet. Dette er den sidste formelle overvågningsrapport om Cosme, men intern overvågning af igangværende tiltag vil fortsætte. Kommissionen er ansvarlig for den overordnede gennemførelse af Cosme. Den delegerede forvaltningen af de finansielle instrumenter (under specifikt mål 1) til Den Europæiske Investeringsfond (EIF). Foranstaltninger under programmets specifikke mål 2, 3 og 4 blev hovedsageligt delegeret til Forvaltningsorganet for Små og Mellemstore Virksomheder (EASME)⁹. Visse analyse- og benchmarkingaktiviteter blev også indirekte forvaltet af internationale organisationer.

Mange projekter fra dette regnskabsår var i et vist omfang påvirket af **covid-19-krisen**. Projekter, der involverede arrangementer og samarbejde ansigt til ansigt, skiftede til online kommunikationskanaler, hvor det var muligt, og nogle arrangementer og aktiviteter blev aflyst eller udskudt¹⁰. I mange tilfælde fungerede skiftet til virtuelle arrangementer godt, og det blev videreført i fremtidige tiltag. I nogle tilfælde begrænsede onlinebegivenheder og onlinekommunikationskanaler imidlertid et mere dybtgående samarbejde¹¹.

2. Aktiviteter og resultater i 2020

Det samlede planlagte budget for Cosme i 2014-2020 (syv år) var på 2,3 mia. EUR, inklusive administrationsomkostninger. De finansielle forpligtelser forventedes at stige gradvist frem til 2020, som var programmets sidste år. Hvert år vedtog Kommissionen et årligt arbejdsprogram med ledsageforanstaltninger.

Cosme-budgettet blev gennemført via fire budgetposter med de bevillinger, der er specificeret i den tilsvarende reviderede finansieringsafgørelse for 2020¹² og finansieringsafgørelsen for støtteforanstaltninger¹³. Efter sammenlægning af bidrag fra tredjelande, uudnyttede

---

⁶ Det Forenede Kongerige ophørte med at være EU-medlem fra den 31. januar 2020. Britiske støttemodtagere, der deltog i tiltag finansieret under EU-budgettet for 2019 eller fra tidligere år, fortsatte med at deltage i programmet, indtil disse tiltag ophørte, og de fik lov til at deltage i Cosme indtil overgangsperiodens udløb (den 31. december 2020).

⁷ Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

⁸ Denne rapport indeholder nogle landeoplysninger vedrørende tiltag, som havde en bred geografisk dækning af støttemodtagere. Generelt var der i udvælgelseskriterierne for Cosme-tilskud og -udbud fokus på ikke-geografiske kriterier såsom overensstemmelse med foranstaltningens mål og forslagernes/udbuddenes kvalitet. Den europæiske dimension var også vigtig. De fleste Cosme-tiltag havde ikke et tilstrækkeligt budget til at sikre en bred geografisk dækning af støtteberettigede lande. Der er ingen landeoplysninger i denne rapport vedrørende disse tilfælde.

⁹ Siden den 1. april 2021 har organet været kendt som "Forvaltningsorganet for Det Europæiske Innovationsråd og SMV'er (Eismea)". Det tidligere navn EASME anvendes i hele denne rapport.

¹⁰ F.eks. blev 2021-udgaven af European Capital of Smart Tourism aflyst, da juryen ikke var i stand til at mødes efter planen. Adskillige arrangementer i Sydøstasien, herunder et partnerskabsarrangement for klynger i Singapore, blev udskudt på grund af de særligt strenge sanitære/rejserestriktioner.

¹¹ F.eks. opnåede de europæiske socialøkonomiske missioner gode resultater, men interessenter rapporterede, at virtuelle begivenheder havde begrænset kvaliteten/dybden af samarbejdet.

¹² C(2020)7044 final: [DocsRoom - European Commission \(europa.eu\)](https://docsroom.europa.eu).

¹³ C(2020)6322 final: [DocsRoom - European Commission \(europa.eu\)](https://docsroom.europa.eu).

bevillinger fra den foregående programmeringsperiode og diverse overførsler var det disponible budget for 2020 som følger:

- a) budgetpost 02 01 04 01 for administrationsudgifter: 3 619 046 EUR
- b) budgetpost 02 01 06 01 for drift af EASME-organet: 10 330 544 EUR
- c) budgetpost 02 02 01 for alle andre driftsudgifter: 136 538 959 EUR
- d) budgetpost 02 02 02 for adgang til finansiering af driftsudgifter: 290 041 750 EUR.

Finansieringsafgørelsen om støtteforanstaltninger omfattede et bidrag på 8 000 000 EUR, der indgik i budgetpost 02 02 01 i Den Europæiske Unions almindelige budget for 2020.

I gennemsnit blev 25 % af Cosme-aktiviteterne under driftsbudgettet uddelegeret til EASME¹⁴. Gennemførelsen af de finansielle instrumenter blev uddelegeret til EIF (se nedenfor).

Det årlige budget for Cosme-programmet i 2020 var på 440 530 299 EUR. I alt var der indgået forpligtelser for 99 % af dette budget, og gennemførelsesgraden for betalinger var i gennemsnit på 98 %.

2.1 Specifik målsætning A: adgang til finansiering

Cosme-forordningen fastsatte, at mindst 60 % af det samlede budget skal tildeles de finansielle instrumenter for 2014-2020. Der blev i alt indgået forpligtelser for 1,6 mia. EUR til de finansielle instrumenter for programmeringsperioden 2014-2020, hvilket er lidt over 60 % af det samlede Cosme-budget.

Der blev i 2020 indgået forpligtelser for 290 041 750 EUR til de finansielle instrumenter og ledsageforanstaltninger, herunder EFTA-landenes og andre tredjelands deltagelse.

Der blev afsat 275 952 802 EUR til lånegarantifaciliteten og 13 100 000 EUR til egenkapitalfaciliteten for vækst. Dette svarer til 66 % af Cosme-budgettet i 2020.

Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst

Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst er dedikeret til investeringer i risikokapitalfonde, der yder risikovillig kapital og mezzaninfinansiering til SMV'er i ekspansions- og vækstfasen. Det samlede beløb, der blev afsat til egenkapitalfaciliteten for vækst på 2020-budgettet, beløb sig til 13,1 mio. EUR. Ved udgangen af 2021 var i alt 23 fondaftaler under Cosmes egenkapitalfaciliteten for vækst blevet underskrevet¹⁵, og det samlede EU-bidrag, der var afsat til finansielle formidlere på Cosme 2014-2020-budgettet, var på 323 mio. EUR. I henhold til disse aftaler hjalp Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst med at sikre investeringer på 2,6 mia. EUR^{16 17} i 346 støtteberettigede SMV'er i deres ekspansions- og vækstfase, hvilket førte til investeringer for i alt ca. 4,9 mia. EUR.

---

¹⁴ SEC(2013) 493 final: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52013SC0493\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52013SC0493(01)).

¹⁵ Heraf vedrørte 16 aftaler vækst- og udvidelsesmidler, og syv vedrørte flertrinnsmidler i kombination med InnovFin Egenkapitalfaciliteten for forskningsuddannelsens første trin, der blev oprettet under Horisont 2020.

¹⁶ EIF foretager investeringer i privatforvaltede formidlende risikokapitalfonde, der foretager egenkapitalinvesteringer i SMV'er. Da EIF pålægges at foretage investeringer på lige fod med andre investorer, der også investerer i sådanne fonde, udløser EU's finansielle bidrag fra Cosme-programmet tilgængeligheden af yderligere investeringsmidler i denne risikokapitalfond. De 2,6 mia. i mobiliseret finansiering er den samlede finansiering, der er stillet til rådighed i de risikofonde, som EIF investerede i. For det tredje havde disse investeringer en multiplikatoreffekt, hvilket stimulerede yderligere investeringer. Multiplikatoreffekten beregnes på grundlag af en EIF-EFSI-multiplikatorberegningmetode for egenkapital (f.eks. 1,9 EUR i mobiliserede investeringer for 1 EUR i mobiliseret finansiering), hvilket resulterer i tallet 4,9 mia. som mobiliserede investeringer.

Ved udgangen af 2021 var 25 % af de samlede investeringer på 2,6 mia. EUR ydet i 28 lande fra Cosme 2014-2020-budgettet blevet investeret i Tyskland, efterfulgt af 19 % i Frankrig og 15 % i Det Forenede Kongerige.

Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst bidrog også til det paneuropæiske venturekapitalfondsprogram (VentureEU), der blev lanceret i 2017 for at mindske flaskehalse inden for venturekapitalfinansiering i EU.

Cosmes lånegarantifacilitet

På grund af en vedvarende høj markedsefterspørgsel blev den tilgængelige budgetramme for Cosmes lånegarantifacilitet (som er mere end 1,2 mia. EUR for 2014-2020) øget med adskillige suppleringer fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI) SMV-vindue. I alt udgjorde suppleringerne næsten 1,5 mia. EUR for 2014-2022. Dette betød, at den fremskyndede udrulning af EU-garanteret finansiering af SMV-transaktioner med større risiko kunne fortsætte. EFSI-suppleringerne understøttede transaktioner i forbindelse med fortsættelsen af digitaliseringspiloten, der blev lanceret i 2019, for at gøre det muligt for finansielle formidlere at yde bredere og mere omfattende gældsstøtte til SMV'er til digital transformation. Denne supplering understøttede også en reaktion på covid-19-virusudbruddet og dets økonomiske virkning i 2020 og derefter.

Ved udgangen af 2021 var der underskrevet 154 (mod)garantiaftaler med 128 finansielle formidlere (salgsfremmende institutter, garantiselskaber, kommercielle banker og leasingselskaber). Disse beløb sig til et EU-bidrag på næsten 2,6 mia. EUR, hvoraf 2,5 mia. EUR var takket være kombinerede Cosme/EFSI-ressourcer.

I henhold til disse aftaler stillede Cosmes lånegarantifacilitet garantier og modgarantier for finansielle formidlere i 33 lande (26 medlemsstater og syv andre lande, der deltager i Cosme). Dette støttede ydelsen af 50 mia. EUR i finansiell støtte til mere end 800 000 SMV'er i disse lande (se bilag 2).

Ledsageforanstaltninger (undersøgelser, informationsværktøjer, kommunikationsmateriale og arrangementer)

Der blev bevilliget i alt 0,8 mio. EUR til ledsageforanstaltninger. Disse omfattede PR- og kommunikationsaktiviteter samt SAFE-undersøgelsen. **SAFE-undersøgelsen om virksomheders adgang til finansiering** indeholder oplysninger om SMV'ers finansielle situation, finansieringsbehov, adgang til finansiering og forventninger. Den er yderst nyttig for evidensbaseret politikudformning på EU-plan og anvendes af medlemsstaterne, analytikere, den akademiske verden og andre. I alt 17 000 virksomheder i 36 lande blev undersøgt i 2020¹⁸.

2.2 Specifik målsætning B: adgang til markederne

---

¹⁷ Cosme-forordningen lægger op til investeringer på mellem 2,6 mia. EUR og 3,9 mia. EUR i 360 til 540 SMV'er. Investeringerne på 2,6 mia. EUR blev foretaget i 346 SMV'er frem til 2021, og Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst forventes at være, indtil de endelige operationer er afviklet, f.eks. den 31. december 2034. Ved gennemførelsen af målene blev der taget hensyn til de specifikke udfordringer ved gennemførelsen af dette finansielle instrument. Disse var: i) prioriteringen af operationer i tredjelande, der deltager i Cosme-programmet, og det faktum, at investeringsefterspørgslen er lavere i disse lande og ii) den nødvendige tid til at underskrive aftaler med fonde, hvilket først kræver gennemførelse af komplekse due diligence- og fundraising-processer.

¹⁸ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/43872>.

Cosme-forordningen fastsatte, at et vejledende beløb på 21,5 % af det samlede budget for 2014-2020 skal afsættes til at lette adgangen til markeder. Der blev afsat i alt 85 mio. EUR til dette specifikke mål i 2020, hvilket udgør ca. 19,3 % af det samlede Cosme-budget for året.

Enterprise Europe-netværket

Enterprise Europe-netværket (EEN) yder støtte til innovation, partnerskaber og internationalisering af høj kvalitet til SMV'er og støtter dermed SMV'ernes vækst, modstandsdygtighed og konkurrenceevne. **Cosme 2020-budgettet samfinansierede EEN-tjenester leveret i 2021** Netværket var til stede i alle EU-27-medlemsstater og andre lande, der deltog i Cosme-programmet¹⁹. Netværket fortsatte også med at udvikle og udvide nye tjenester for at støtte SMV'er i deres bestræbelser på at digitalisere og blive bæredygtige. Da covid-19-krisen fortsatte med at påvirke forretningsaktiviteter viste EEN sin evne til at tilpasse sine tjenester for at hjælpe SMV'er med at håndtere nye udfordringer og muligheder. Netværket er blevet mere og mere aktivt med hensyn til at hjælpe SMV'er med tackle forstyrrelser i værdikæden og øge deres modstandsdygtighed.

Resultater af EEN-aktiviteter i 2021 (samfinansieret under 2020-budgettet)

- EEN ydede rådgivende støttetjenester til 37 925 SMV'er.
- EEN's partnerskabstjenester hjalp SMV-kunder fra alle netværkslande med at indgå mere end **2 592** internationale partnerskabsaftaler med udenlandske virksomheder i 2021.
- EEN's rådgivningsstøttetjenester hjalp mere end 7 000 kunder om året med at forbedre deres konkurrenceevne og innovation på europæisk plan.
- EEN's digitale tjenester nåede ud til mere end 20 mio. SMV'er.

I deres svar på EEN-kundetilfredshedsundersøgelsen i 2021²⁰ bekræftede 92 % af respondenterne, at de er tilfredse med EEN-tjenesterne.

Der var stærke synergier mellem EEN og Horisont 2020-programmet, som gav netværket finansiering til at levere et yderligere specifikt defineret sæt af innovationstjenester til SMV'er (uden for rammerne af EEN Cosme-tjenester)²¹. Kommissionens Generaldirektorat for Det Indre Marked, Erhvervspolitik, Iværksætter og SMV'er (GD GROW) og EASME samarbejdede også om en lang række EU-programmer vedrørende forvaltning, koordinering og uddannelse af EEN.

Internationale IP-hjelpeske for SMV'er (Kina, Sydøstasien, Latinamerika og Indien)

De internationale IP-hjelpeske for SMV'er støtter SMV'er i deres bestræbelser på at internationalisere ved at give dem ekspertrådgivning om, hvordan de håndhæver deres intellektuelle ejendomsret (IP) i eller relateret til Kina, Sydøstasien, Latinamerika og Indien. Helpdeskene leverer blandt andre tjenester den første rådgivning, uddannelse i IP-brug og -forvaltning relateret til disse målmarkeder og IP-støtte til EU's SMV'er under matchmakingarrangementer, der er relevante for målmarkederne. Helpdeskene samarbejder

---

¹⁹Albanien, Armenien, Bosnien-Hercegovina, Island, Kosovo, Nordmakedonien, Moldova, Montenegro, Serbien, Tyrkiet og Ukraine. Det Forenede Kongerige forlod formelt EU den 31. januar 2020. Det fortsatte med at deltage i tiltag som EEN indtil programmets udløb, men det deltog ikke længere i styringsstrukturer.

²⁰ Denne undersøgelse blev gennemført fra april 2021 til slutningen af juni 2021 med 2361 besvarelser.

²¹ Disse tjenester gav EIC-modtagere specifik støtte til at gennemføre deres projekt og hjalp særligt innovative virksomheder med at forbedre deres innovationsstyringskapacitet.

også med IP-hjelpdeske finansieret af andre EU-programmer²². IP-hjelpdeske for SMV'er vedrørende Kina, Sydøstasien og Latinamerika besvarede i alt 3 962 forespørgsler fra hjælpetjenesten og organiserede 440 kurser eller webinarer med lidt over 6 500 deltagere. IP-hjelpdesken for SMV'er vedrørende Indien tilbød lignende tjenester og blev kørt på en separat kontrakt.

EU-Japan-Centret for Industrielt Samarbejde

EU-Japan-Centret for Industrielt Samarbejde fremmer industri-, handels- og investeringssamarbejde mellem EU og Japan og bidrager til EU's økonomiske diplomati i forhold til dette land. En vigtig service leveret af dette center er "EPA Helpdesken", som hjælper EU-virksomheder med at drage fordel af aftalen mellem Den Europæiske Union og Japan om et økonomisk partnerskab²³. I den toårige periode støttet af Cosme 2020-budgettet organiserede centret en bred vifte af webinarer, herunder 27 webinarer om partnerskabsaftalen med EU og Japan med i alt 1 478 deltagere, 76 webinarer om Japan og eksport til Japan (med 2 857 deltagere i alt), 11 webinarer om trimmet produktion (med 502 deltagere) og webinarer om centrale EU-politiske emner. Derudover fortsatte det med at drive flagskibet Vulcanus i Japan-udvekslingsprogrammet og en helpdesk for teknologioverførsel, ligesom det leverede politiske analyser og 33 markedsrapporter i denne periode. Den Europæiske Revisionsret udtaler sig i særberetningen om SMV-internationalisering positivt om EU-Japan-centrets tjenester, idet den specifikt henviser til dets tjeneres kontinuitet og additionalitet, det høje niveau af kundetilfredshed og det gode samarbejde med EEN²⁴.

Udbud

Der var flere tiltag for at styrke indkøbsmyndighedernes kapacitet og skabe nye muligheder for SMV'er med henblik på at deltage i leveringen af innovative, bæredygtige og cirkulære varer, tjenesteydelser og bygge- og anlægsarbejder til den offentlige sektor. Platformen for offentlige indkøbere²⁵ støttet under 2020-budgettet gik i luften i april 2023. Dette understøtter samarbejdet mellem 10 "big buyer"-grupper om at opbygge fælles viden om specifikke indkøbsbehov (herunder kunstig intelligens og solpaneler). Ordningen om **medfinansiering af offentlige indkøb af innovationsløsninger** hjælper store indkøbsmyndigheder med at få værdifuld erfaring med indkøb af prækommerciel innovation gennem to igangværende projekter. Disse vejleder myndigheder i de forskellige faser for forberedelse og gennemførelse af procedurer for offentlige indkøb af innovationsløsninger og for potentielle replikationsaktiviteter. Et af disse projekter fokuserer på sundhedssektoren.

2.3 Specifik målsætning C: forbedring af rammebetingelserne og konkurrenceevnen

Cosme-forordningen fastsatte, at et vejledende beløb på 11 % af det samlede budget for 2014-2020 skal afsættes til forbedring af rammebetingelserne og konkurrenceevnen.

---

²² Den internationale IP-hjelpdesk vedrørende Indien (Cosme), den europæiske IP-hjelpdesk (Horisont 2020), IP-hjelpdesken vedrørende Afrika (Den Europæiske Unions Kontor for Intellektuel Ejendomsret) og IP Key (GD for Handel) om fælles IP-arrangementer. De deler et websted med de indiske, europæiske og afrikanske helpdeske og har deltaget som IP-ekspertiseudbydere i internationale EU Gateway/Business Avenues-missioner (finansieret af det udenrigspolitiske initiativ) og cirkulær økonomi-missioner (GD for Miljø).

²³ Denne trådte i kraft den 1. februar 2019. Se: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/japan/eu-japan-agreement/eu-japan-agreement-chapter-chapter_da.

²⁴ Den Europæiske Revisionsrets særberetning 07/2022: SMV-internationaliseringsinstrumenter: et stort antal støtteforanstaltninger, men de er ikke fuldt ud sammenhængende eller samordnede. Denne dækkede regnskabsperioden 2014-20.

²⁵ [Websted | Public Buyers Community \(europa.eu\)](https://publicbuyerscommunity.europa.eu).

Der blev afsat 47,9 mio. EUR til dette mål i 2020, hvilket udgør 10,9 % af det samlede Cosme-budget.

Klynger

Fire store klyngeforanstaltninger blev støttet under 2020-budgettet: den europæiske platform for klyngesamarbejder, der leverer en række tjenester og værktøjer til at støtte klynger med kapacitetsopbygning og netværk, to ordninger til støtte for klyngeinternationalisering, hvoraf den ene var dedikeret til forsvars- og sikkerhedssektoren²⁶, og det europæiske klyngeprogram "Excellence", der leverede kapacitetsopbygningstjenester og en ordning for kortvarige udvekslinger mellem klynger. Under "Clusters Go International"-ordningen blev der tildelt 12 tilskud til konsortier, der dækkede 64 klynger og virksomhedsstøtteorganisationer fra 17 EU/Cosme-lande. Nogle af disse fokuserer på klimamål (se bilag 4 nedenfor).

Da klyngeprojekterne generelt havde en varighed på 3-4 år, var mange stadig i gang ved udbruddet af den russiske aggression i Ukraine. En række af disse projekter har ydet **støtte til ukrainske iværksættere**. F.eks. har den europæiske platform for klyngesamarbejder etableret "**EU Clusters Support Ukraine Forum**" for at matche tilbuddet om hjælp, som er indsamlet, verificeret eller valideret via europæiske klynger med anmodninger fra ukrainske partnere. Den europæiske platform for klyngesamarbejder gennemførte også en undersøgelse for at opfange signaler om afbrudte forsyningskæder på jorden. Under BRIGHT, som er et "Excellence"-klyngeprojekt, aflagde en delegation af seks repræsentanter fra den ukrainske klyngealliance (alle kvinder på grund af krigen) besøg i en femdages klyngeudveksling.

Turisme, modeindustri og livsstilssektoren

De igangværende **turistsektorprojekter**, der støttes under 2020-budgettet, hjælper SMV'er med at øge deres udbredelse af digitalisering, innovation, nye teknologier og intelligent turisme ved at styrke deres tværnationale samarbejde og især deres forbindelser med tværnationale innovationsøkosystemer. Disse projekter omfatter direkte finansiel støtte til SMV'er til uddannelse og hjælp til at tilpasse deres forretningsprocesser. Der er ni igangværende projekter med 73 arbejdsmarkedsorganisationer i 25 lande²⁷. Nogle af disse projekter understøtter også bæredygtighed og klimamål.

WORTH-projektet finansieret under Cosme 2020-budgettet har til formål at styrke innovationskapaciteten og konkurrenceevnen hos SMV'er i modeindustrien og livsstilssektoren og hjælpe dem med deres overgang til klimaneutralitet og digitalt lederskab²⁸. Det understøtter tværnationale partnerskaber mellem designere, SMV'er, producenter og teknologiudbydere for at udvikle innovative, bæredygtige og designorienterede forretningsideer. Partnerskaberne nyder godt af et inkubationsprogram, finansiel støtte fra tredjepart (10 000-20 000 EUR), coaching, juridisk rådgivning om intellektuel ejendomsret og støtte til netværk. Som svar på den første opfordring til partnerskaber (tredjepartsfinansiering) med fokus på det europæiske Bauhaus blev 65 partnerskaber udvalgt. Det timåneders inkubationsprogram for disse partnerskaber omfattede 975 timers skræddersyet mentoring, ni workshops (heraf fem online) og 52 online

---

²⁶ Disse projekter yder støtte til grænseoverskridende og tværsektorielt samarbejde mellem europæiske klynger for at udvikle en fælles internationaliseringsstrategi og støtte SMV-internationalisering uden for Europa.

²⁷ Belgien, Bulgarien, Kroatien, Cypern, Tjekkiet, Tyskland, Danmark, Grækenland, Spanien, Finland, Frankrig, Ungarn, Island, Italien, Italien, Malta, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Albanien, Montenegro, Serbien og Det Forenede Kongerige.

²⁸ Herunder mode og tekstil, fodtøj, læder og pels, møbler/boligmontering/indretning, smykker og tilbehør.

grundlæggende coachingmoduler og seminarer. Udvælgelsesprocedurer for den anden indkaldelse af partnerskaber er i gang.

Støtte til vurdering af landpræstationer i forhold til "Small Business Act" og SMV-strategiprincipperne — administrativ aftale med Det Fælles Forskningscenter og Eurobarometret

Der blev indgået en administrativ ordning med Kommissionens Fælles Forskningscenter (JRC) for at yde videnskabelig støtte til vurderingen af EU-medlemsstaternes præstationer i gennemførelsen af "Small Business Act" (SBA) og SMV-strategiprincipperne. JRC identificerede et sæt indikatorer baseret på ti dimensioner fastlagt sammen med GD GROW og udførte de tilhørende datakvalitetskontroller. Projektet blev lanceret i 2020, og resultaterne blev brugt til SMV-præstationsmålingens landefaktaark og årsrapport offentliggjort i juli 2021²⁹. Disse faktaark og rapporter bruges på permanent basis til at guide SMV-politikken.

2022-udgaven af **Flash Eurobarometer om SMV'er** finansieret under Cosme 2020-budgettet fokuserede på **ressourceeffektivitet og grønne markeder**. Se punkt 4 nedenfor for yderligere oplysninger.

SMV-repræsentanter, SMV-samling og onlinemasterclass på webtopmødet i Lissabon

I 2020 blev der udført tjenester for at organisere: i) fire møder i SMV-repræsentantnetværket³⁰ (repræsentanter for medlemsstaternes nationale administrationer), ii) SMV-samlingen i 2020 (en virtuel interessentbegivenhed med 984 onlinedelegerede) og iii) en onlinemasterclass i december 2020 på webtopmødet i Lissabon med over 200 deltagere³¹. Disse begivenheder gav værdifuld vejledning og rådgivning til støtte for politikudformning for SMV'er, herunder støtte til SMV-repræsentantnetværket i forbindelse med udarbejdelsen af dens årsrapport for 2020 og anbefalinger til handling³².

EU Open for Business — et nyt kompas for SMV'er³³

I maj 2021 blev der afholdt en åbnings- og en afslutningsbegivenhed og seks webinarer finansieret under Cosme 2020-budgettet for at give praktiske oplysninger til virksomheder og interessenter om EU-programmer og støtteværktøjer på områder som intellektuel ejendomsret, adgang til finansiering, international handel og det indre marked. Antallet af deltagere i hvert webinar varierede fra 206 til 370, hvilket oversteg det overordnede mål på 650, og 80 % af respondenterne var positive i forbindelse med undersøgelsen efter begivenheden³⁴.

2.4 Specifik målsætning D: fremme af iværksætterånd og iværksætterkultur

---

²⁹ https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-strategy/sme-performance-review_da.

³⁰ Juni 2020 (online med 46 deltagere), oktober 2020 (online med 83 deltagere), november 2020 (online under SMV-samlingen med 67 deltagere) og december 2020 (online med 72 deltagere).

³¹ De oprindelige planer for en fysisk konference i Berlin blev omdannet til en virtuel begivenhed på grund af covid-19-nedlukningen.

³² Denne rapport indeholder en oversigt over de seneste tendenser inden for SMV-resultater i Europa og anbefalinger til handling <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/core/api/front/expertGroupAdditionalInfo/40291/download>. Den blev forelagt for Konkurrenceevnerådet i november 2020 (se: Rådet for Konkurrenceevne (det indre marked og industri) — Rådet (europa.eu)).

³³ https://commission.europa.eu/events/eu-open-business-new-compass-smes-2021-05-26_da.

³⁴ 80 % (gennemsnitligt) besvarede spørgsmålene "Inspirerede webinarer dig?", "Vil det afføde handling fra din side?", "Svarede det til dine forventninger?", "Vil du anbefale det til andre?" med "ja" eller "formentlig ja".

Cosme-forordningen fastsatte, at et vejledende beløb på 2,5 % af det samlede budget for 2014-2020 skal afsættes til fremme af iværksætterånd og iværksætterkultur. Der blev afsat 3,6 mio. EUR til dette mål i 2020³⁵ ³⁶, hvilket udgør 0,8 % af det samlede Cosme-budget.

Forbedring af digitale og iværksætterrelaterede kompetencer hos piger og kvinder (ESTEAM)³⁷

Dette projekt, der støttes under Cosme 2020-budgettet, har til formål at styrke pigers og kvinders digitale og iværksætterrelaterede kompetencer og øge deres selvtillid. Det vil fortsætte indtil udgangen af 2024. I maj 2022 fandt et arrangement for piger med 203 deltagere og 15 lokale workshops sted med fokus på problemløsning, et casestudie og en pitching-øvelse. Den første kvindelige ESTEAM-fest fandt sted i juni 2022 med en plenarsession og workshops for at styrke iværksætterrelaterede og digitale færdigheder. Mentortjenester blev ydet indtil udgangen af 2022.

Europæiske socialøkonomiske missioner

De **europæiske socialøkonomiske missioner** byggede på erfaringerne fra et vellykket pilotinitiativ afholdt i 2018. Dette opfølgingsprojekt finansieret under Cosme 2020-budgettet organiserede en række workshops, der involverede en bred vifte af socialøkonomiske interessenter for at udvikle interregionalt samarbejde ved at dele og kopiere bedste praksis og interregional læring. Der var 88 støttemodtagerorganisationer fra 27 EU/Cosme-lande. Der blev organiseret mere end 60 socialøkonomiske missionsworkshops med ca. 2 500 deltagere, og der blev rapporteret om 350 tilfælde af god praksis. Projekterne gav også et sæt anbefalinger til forbedring af den regionale/lokale socialøkonomi og skabte muligheder og incitamenter for fremtidige partnerskaber.

3. Støtteforanstaltninger og administrationsudgifter

Cosme-støtteforanstaltningerne blev finansieret over budgetpost 02 02 01. Der blev afsat 6,2 mio. EUR til støtteforanstaltninger i 2020.

Der blev afholdt konferencer og møder med interessenter for at drøfte de udfordringer, som forskellige industrisektorer står over for. Andre støtteforanstaltninger omfattede analytisk arbejde såsom undersøgelser til støtte for politikudformning og informationsværktøjer, der yder praktisk støtte til SMV'er.

Undersøgelsen om **retlig beskyttelse af forretningshemmeligheder i forbindelse med dataøkonomien**³⁸ giver værdifuld støtte til politikudformning om, hvordan retlig beskyttelse af forretningshemmeligheder kan bidrage til at skabe et sikkert miljø for business-to-business datadeling, især inden for strategiske sektorer for europæisk dataøkonomi. Den omfatter 13 casestudier med værdifulde eksempler på, hvordan virksomheder administrerer deres forretningshemmeligheder. Mange indikatorer for denne undersøgelse blev overgået, men der

³⁵ Dette beløb var mindre i 2020 på grund af Erasmus for Young Entrepreneurs-indkaldelsen, der fandt sted i 2019.

³⁶ Desuden blev der givet en højere prioritet til finansielle instrumenter i 2020 (66 % af Cosme-budgettet blev tildelt disse, mens måltallet i løbet af programmets levetid var 60 %). De finansielle instrumenter understøttede også iværksættermål.

³⁷ For yderligere oplysninger henvises til [projektets websted](#) og videoerne fra de første to ESTEAM-fester (https://eismea.ec.europa.eu/esteam-fests-and-communities-girls-and-women_en).

³⁸ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c0335fd8-33db-11ed-8b77-01aa75ed71a1/language-da/format-PDF/source-267469968>.

var nogle vanskeligheder i de mellemliggende faser (antallet af besvarelser på spørgeskemaer var under målet på grund af dataenes følsomhed, og der var behov for en vis omlægning af tidsplanen på grund af covid-19-relaterede problemer).

Undersøgelse af midcapselskaber

Da scaleup- og midcapselskaber ikke er omfattet af EF's SMV-definition³⁹, er de ofte udelukket fra SMV-støtteordninger. Formålet med denne undersøgelse var at indsamle information om midcapselskaber (statistikker og information om midcapselskabers særlige forhold og de forhindringer, de støder på, når de driver forretning og opskalerer) og at vurdere det potentielle behov for en dedikeret politik til at understøtte disse virksomheder og yderligere udnytte deres jobskabende evne. Den endelige rapport blev offentliggjort i november 2022⁴⁰ og formidlet til relevante interessenter.

Administrationsudgifterne tegnede sig for 3 % af budgettet i 2020. De dækkede ekspertmøder, informations- og kommunikationsforanstaltninger og Kommissionens (GD GROW's) udgifter på 3,3 mio. EUR i forbindelse med IT-netværk og anden teknisk og administrativ bistand. Budgetbidraget fra programmet til driften af EASME-forvaltningsorganet var på 9,9 mio. EUR.

4. Bidrag til klimamål, bæredygtige udviklingsmål, digitale mål og kønsmål

Nedenfor findes en kort illustration af, hvordan Cosme-programmet bidrager til disse mål med eksempler på handlinger, der bidrager til hvert mål. **Yderligere oplysninger om programmets bidrag til disse mål for mainstreaming findes i bilag 4.**

Cosme-programmets **bidrag til målet for klimamainstreaming**, der er fastsat for alle Kommissionens programmer (samlet set 20 % af EU-budgettet 2014-2020), er blevet anslået til 25,6 mio. EUR (6 % af den finansielle bevilling i 2020). Der er ingen overvågning af det præcise bidrag fra de fleste Cosme-foranstaltninger til klimamainstreaming⁴¹, men mange projekter og foranstaltninger har en vis opmærksomhed på dette mål. Bemærkelsesværdige eksempler omfatter egenkapitalfacilitet for vækst, Enterprise Europe-netværket, forskellige støttetiltag for klynger, herunder internationalisering af klynger, og WORTH-partnerskabet for at øge konkurrenceevnen og innovationskapaciteten hos SMV'er i livsstilsindustrierne.

Der var også et Flash Eurobarometer specifikt dedikeret til SMV'ers ressourceeffektivitet og grønne markeder, og **resultattavlen for den europæiske klimaneutrale industris konkurrenceevne (CIndECS)** udviklet under en administrativ aftale med JRC er ved at være færdig. Dette arbejde er allerede indgået i en række større politiske initiativer, herunder de understøttende rapporter fra observatoriet for teknologier inden for ren energi og forordningen om nettonulindustri. Yderligere oplysninger findes i bilag 4 nedenfor.

Mange Cosme-foranstaltninger **bidrager til verdensmålene for bæredygtig udvikling (SDG)**, der er fastsat i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling. Især Enterprise Europe-netværket (EEN) og de socialøkonomiske missioner bidrager til SDG 8 (anstændigt arbejde og bæredygtig økonomisk vækst). SDG 9 (inkludativ og bæredygtig industri, innovation og robust infrastruktur) behandles af EEN, "Excellence"-klyngeprojekterne og

---

³⁹ [Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder samt små og mellemstore virksomheder.](#)

⁴⁰ <https://www.esri.ie/system/files/publications/BKMNEXT429.pdf>.

⁴¹ Mange Cosme-foranstaltninger indeholdt en vis støtte til klimarelaterede mål. Da dette imidlertid altid blev fastsat inden for rammerne af det bredere konkurrenceevnemål, var der generelt ikke noget særskilt budget for foranstaltningernes klimakomponent.

støtteforanstaltninger for turisme (se også digitalisering nedenfor). SDG 12 (bæredygtigt forbrug og produktionsformer) behandles bl.a. af WORTH-projektet for livsstilindustrierne.

Der er også flere **Cosme-tiltag, der bidrager til digitaliseringsmålene**. Disse omfatter projekter til fremme af digitalisering, innovation og udbredelse af nye teknologier i turistsektoren og offentlige indkøb af innovationsprojekter, der skal hjælpe myndighederne med at købe prækompetitiv innovation på områder som kunstig intelligens, og klyngeprojekter, der skal stimulere gensidig inspiration og udveksling af erfaringer vedrørende digitale teknologier inden for landbrugsfødevarerindustrien, bilindustrien, tekstilindustrien og præcisionsmedicinindustrien.

Selv om der ikke specifikt er fastsat noget **kønsmål** i Cosme-forordningen, overholder de foranstaltninger, der støttes under programmet, principperne om ligestilling mellem kønnene og tager hensyn til kønsdimensionen. ESTEAM-projektet nævnt i punkt 2.4 ovenfor har til formål at øge digitaliseringen, iværksætterkapaciteten og selvtilliden hos piger og kvindelige iværksættere. Der foreligger også nogle oplysninger om kvindelige modtagere af finansielle instrumenter og kvindelige projektkoordinatorer.

5. Konklusioner

Driftsbudgettets gennemførelsesgrad for både forpligtelser og betalinger var 99 %. Dette fortsætter den høje gennemførelsesgrad for forpligtelser og afspejler en forbedring af operationelle betalinger i forhold til det foregående år.

Adgang til finansiering var et centralt mål, idet 66 % af det gennemførte budget blev gennemført. I 2020 gav Cosmes lånegarantifacilitet finansielle formidlere mulighed for fortsat at yde finansiell støtte til SMV'er, der opfattes som mere risikobetonede, og som finder det vanskeligt at opnå lånefinansiering. Samlet set forventes det, at Cosmes lånegarantifacilitet vil generere mere end 67 mia. EUR i finansiering i løbet af programmets levetid. Hvad angår Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst var tallene for investeringer i vækst- og ekspansionsfasen for SMV'er godt på vej til at opfylde de oprindelige langsigtede mål. Ved gennemførelsen af målene blev der taget hensyn til de specifikke udfordringer ved denne facilitets forvaltning.

Arbejdsprogrammet for 2020 gjorde fortsat fremskridt hen imod gennemførelsen af en af de vigtigste anbefalinger i programmets midtvejsevaluering: at fokusere på større strategiske foranstaltninger og samtidig bevare en vis fleksibilitet for at afprøve nye idéer. Flagskibsinitiativer såsom Enterprise Europe-netværket, EYE og de finansielle instrumenter tegnede sig for 75 % af forpligtelserne i Cosme-budgettet i 2020.

I 2021 forsynede EEN (medfinansieret af 2020-budgettet) 37 925 SMV'er med værdiskabende rådgivningstjenester⁴² for at øge deres internationale konkurrenceevne og bæredygtighed. Netværkets digitale tjenester nåede ud til mere end 20 mio. SMV'er. Netværket ydede også værdifuld støtte til SMV'er under covid-19-krisen, og tilpassede dets tjenester og tjenesteleveringsmodeller, hvor det var nødvendigt.

Mange andre tiltag på tværs af programmet udmærkede sig ved deres gode ydeevne og tjenesternes kvalitet. F.eks. leverede EU-Japan-Centret en bred vifte af tjenester for at hjælpe SMV'er med at drive handel med Japan og i relation til økonomisk diplomati. De

---

⁴² Disse SMV'er modtog en række tjenester, der var skræddersyet til deres specifikke behov på forskellige tidspunkter. En central del af EEN-tjenesteleveringsmodellen er at etablere et længerevarende forhold til SMV'er og støtte dem på mellemlang sigt for at hjælpe dem med at tackle alle de problemer, udfordringer og muligheder, de står over for.

internationale IP-hjælpedeske for SMV'er ydede SMV'er værdifuld rådgivning, kurser og arrangementer om IP-spørgsmål relateret til Kina, Sydøstasien, Latinamerika (herunder 440 kurser med 6 569 deltagere) og Indien.

Mindre tiltag gav også nyttig støtte til at hjælpe SMV'er med at innovere og forbedre deres konkurrenceevne og bæredygtighed. F.eks. støttede den første opfordring til partnerskaber under WORTH-projektet for modeindustrien og livsstilssektorerne 65 partnerskaber mellem designere, SMV'er, producenter og teknologiudbydere via et timåneders inkubationsprogram, herunder 975 timers skræddersyet vejledning. Yderligere opfordringer til partnerskaber er blevet offentliggjort for at fortsætte denne støtte. Der var også en række projekter i samarbejde med indkøbsmyndigheder for at skabe nye muligheder for SMV'er for at levere innovative produkter og tjenesteydelser til den offentlige sektor.

Sidst men ikke mindst leverede adskillige undersøgelser finansieret under programmet, herunder resultattavlen for den europæiske klimaneutrale industris konkurrenceevne (CIndECS), undersøgelsen om retlig beskyttelse af forretningshemmeligheder i forbindelse med dataøkonomien og undersøgelsen om midcapselskaber værdifulde resultater og robuste analyser, der blev brugt til at understøtte det politiske arbejde.

Cosme-programmet viste også sin effektivitet med hensyn til at hjælpe SMV'er med at tackle nye udfordringer. Adskillige tiltag og projekter støttet under 2020-budgettet, herunder EEN, lancerede bestemte tjenester for at hjælpe SMV'er med at håndtere spørgsmål relateret til covid-19-krisen. Mange Cosme-projekter har en varighed på 3-4 år. Et lille antal igangværende projekter finansieret af 2020-budgettet blev fra 2022 påvirket af den **russiske militære aggression i Ukraine**. Når det var relevant, blev forlængelser af varigheden af disse projekter med tilpasninger af aktiviteterne godkendt for at tage hensyn til kriseforholdene. Et eksempel er P2GREEN-EST-projektet, der havde til formål at hjælpe EU's SMV'er med at få adgang til indkøb uden for EU med Ukraine som det udpegede målmarked⁴³. For nylig var det hvad angår nogle af de Cosme 2020-projekter, der stadig var i gang ved udbruddet af den russiske aggression i Ukraine, muligt at tilpasse tjenesterne for at hjælpe EU-virksomheder med at håndtere relaterede udfordringer såsom forsyningskædeproblemer og at tilbyde en vis støtte til ukrainske virksomheder (se punkt 2.3 ovenfor).

Forbindelserne med andre EU-programmer og -fonde blev optimeret. F.eks. modtog Cosmes lånegarantifacilitet yderligere 714 mio. EUR takket være en garanti på 1 mia. til EIF fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer. Dette blev brugt til at støtte SMV'er, der står over for likviditetsproblemer på grund af covid-19-krisen. EEN-netværket udviklede synergier med Horisont 2020, Det Europæiske Innovationsråd (EIC) og en lang række EU-programmer og støtteordninger. Der var også flere eksempler på samarbejde med igangværende eller tidligere Cosme-projekter. Dette var især tilfældet for EEN, WORTH og flere af indkøbstiltagene.

Med hensyn til igangværende Cosme-foranstaltninger fra 2020 vil overvågningen fortsætte med særlig opmærksomhed på foranstaltninger, der er omlagt på grund af covid og tilfælde, hvor der er identificeret specifikke problemer. Den regelmæssige overvågning sikrede også, at budgettet blev omfordelt til de mest succesfulde og overtegnede aktiviteter. F.eks. blev 815 107 EUR af tiloversblevne midler fra arbejdsprogrammet for 2020 afsat til reserveliste projekter for at få øget udbredelsen af digitalisering, innovation og nye

---

⁴³ Da dette projekt blev hårdt ramt, da krigen brød ud, blev tilskudsaftalen fastfrosset. Efter en revurdering af situationen flere måneder senere, blev tilskudsaftalen ændret til at omfatte et yderligere målland uden for EU, hvilket gjorde det muligt for projektet at genoptage sine aktiviteter.

teknologier i turismesektoren. Et andet eksempel er overførslen fra Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst til Cosmes lånegarantifacilitet.

Erfaringerne fra denne overvågningsøvelse vil også indgå i udformningen af foranstaltninger for de kommende år, især arbejdet med at sikre bedre kontinuitet i flagskibstiltagene⁴⁴ og det igangværende arbejde med at forberede SMV-søjlen arbejdsprogram for 2024.

Overordnet set er Cosme 2020-foranstaltningerne på vej til at nå de opstillede mål. Mange foranstaltninger har allerede nået deres mål, og de projekter, der blev ramt af covid-krisen, er tilbage på sporet. De foranstaltninger, der støttes under programmet, fortsætter med at fremme konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse, mens mange projekter på tværs af programmet, især EEN og støtteforanstaltningerne til klynger, har vist deres evne til at imødekomme SMV'ers skiftende behov og reagere fleksibelt på nye udfordringer.

---

⁴⁴ Disse støttes nu under SMV-søjlen i programmet for det indre marked. Især EEN-netværket, EYE og de fælles klyngeinitiativer er nu flerårige tiltag, der nyder godt af samfinansiering indtil 2024 for at sikre bedre kontinuitet på mellemlang sigt for disse tjenester. Se også punkt 3 i disse konklusioner.

Bilag 1 — Gennemførelse af Cosme 2020-budgettet
(alle tal er i euro)

Budgetpost		Forpligtelser			Betalinge		
		<i>Alle finansieringskilder</i>			<i>Alle finansieringskilder</i>		
		Oprindeligt budget	Gennemført budget	Udførelse %	Bevillinger til rådighed til betalinger	Gennemførte betalinger	Udførelse %
02 02 02	Adgang til finansiering	290 041 750	290 041 750	100 %	333 931 327	328 837 656	98 %
02 02 01	Adgang til markeder, erhvervsklima og iværksætteri						
	Gennemført af GROW	10 049 697	10 026 133	100 %	8 901 623	8 878 059	100 %
	Uddelegeret til EASME	126 489 262	123 066 819	97 %	132 390 902	132 390 902	100 %
	I alt	136 538 959	133 092 952	97 %	141 292 525	141 268 961	100 %
02 01 04 01	Administrationsbudget	3 619 046	3 333 968	92 %	3 619 046	1 033 829	29 %
02 01 06 01	EASME — administrationsbudget (driftsbudget)	10 330 544	9 916 195	96 %	10 330 544	9 916 195	96 %
	Samlet budget	440 530 299	436 384 865	99 %	489 173 442	481 056 641	98 %

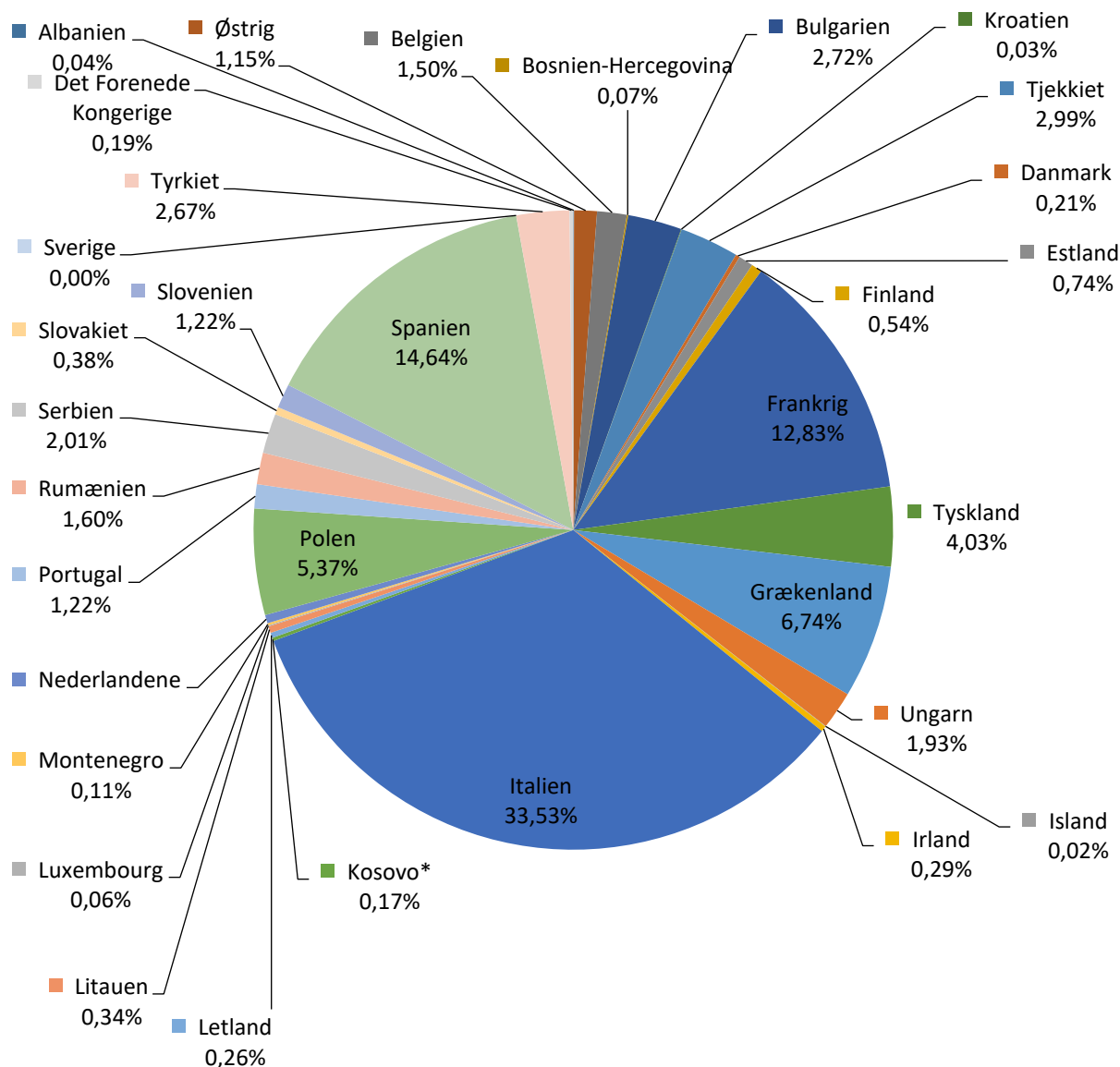

Lånegarantifaciliteten

Geografisk diversificering

Ved udgangen af 2021 havde Cosmes lånegarantifacilitet stillet garantier og modgarantier for finansielle formidlere i 33 lande (26 medlemsstater og syv lande, der deltager i Cosme). Dette støttede fordelingen af 50 mia. EUR i finansiering til mere end 800 000 SMV'er.

* Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

Landedeltagelse for specifikke mål 2-4 (adgang til markeder, forbedring af rammebetingelser og konkurrenceevne og iværksætterånd)

Cosme-projekter blev udvalgt efter kriterierne i indkaldelserne, især forslagernes relevans, kvalitet og virkning. Den europæiske dimension tages også i betragtning. Projekterne blev dog ikke udvalgt udelukkende ud fra geografiske kriterier.

EEN-netværket som finansieret under 2020-budgettet dækkede alle EU-medlemsstater og leverede tjenester til SMV'er i alle EU-regioner. Der var også EEN-medlemmer i Island og associerede lande, der deltog i programmet. Selv om Det Forenede Kongerige formelt forlod EU den 31. januar 2020, fortsatte det med at deltage i EEN indtil programmets afslutning, men deltog ikke længere i styringsstrukturer.

Mange af de andre større tiltag havde også en god spredning af støttemodtagere på tværs af de forskellige EU-medlemsstater og andre deltagende lande, som det ses nedenfor.

Antal støttemodtagere efter land for fire større Cosme-tiltag

Land	"Excellence"- klyngeprogrammet	Turisme: TOURINN*	Europæiske socialøkonomiske missioner	"Internationalisering"- klyngeprogrammet (alle sektorer inkl. forsvar)	I alt for disse fire tiltag
Albanien	0	1	0	0	1
Østrig	0	0	1	0	1
Belgien	0	3	7	4	14
Bulgarien	2	2	1	2	7
Cypern	0	1	0	2	3
Tjekkiet	3	1	1	0	5
Tyskland	5	3	2	2	12
Danmark	3	1	1	3	8
Estland	2	0	1	1	4
Grækenland	1	2	3	0	6
Spanien	14	14	13	16	57
Finland	2	2	2	0	6
Frankrig	7	2	5	14	28
Kroatien	0	5	3	0	8
Ungarn	3	1	3	1	8
Island	0	1	0	0	1
Irland	0	0	5	0	5
Italien	7	11	12	12	42
Letland	1	0	1	0	2
Litauen	6	0	0	0	6
Luxembourg	0	0	0	0	0
Malta	0	1	1	0	2
Montenegro	0	1	0	0	1
Nederlandene	2	1	5	2	10
Polen	4	1	3	3	11
Portugal	5	6	7	5	23
Rumænien	4	2	1	2	9
Serbien	1	4	1	1	7
Sverige	2	0	2	1	5
Slovakiet	0	1	0	1	2
Slovenien	0	5	3	3	11

Tyrkiet	1	0	3	0	4
Det Forenede Kongerige	1	1	1	0	3
I alt	76	73	88	75	312

For de første tre indkaldelser i denne tabel ("Excellence"-klyngeprogrammet, TOURINN* — Fremme udbredelsen af digitalisering, innovation og nye teknologier inden for turisme gennem tværnationalt samarbejde og kapacitetsopbygning og de europæiske socialøkonomiske missioner) er der modtagere fra næsten alle EU-medlemsstater og en vis deltagelse fra Island og associerede lande. Klyngeprojekterne vedrørende internationalisering dækker størstedelen af EU-medlemsstaterne:

- "Excellence"-klyngeprogrammet: 76 partnerorganisationer fra 22 EU-medlemsstater og andre lande, der deltager i programmet
- Fremme udbredelsen af digitalisering, innovation og nye teknologier i turistsektoren (TOURINN): 73 partnerorganisationer i 25 lande
- Europæiske socialøkonomiske missioner: 88 støttemodtagende organisationer fra 27 EU-medlemsstater
- "Internationalisering"-klyngeprogrammet (herunder klyngeinternationaliseringstiltaget for SMV'er i forsvarssektoren): 75 modtagere i 18 medlemsstater.

For alle fire ordninger var der en betydelig højere grad af deltagelse fra Spanien, Italien og i mindre grad Frankrig og Tyskland. Dette er dog ikke nødvendigvis tendensen for alle Cosme-foranstaltninger og/eller for alle programmets år. Det ville være nyttigt at udforske dette yderligere i programmets igangværende afsluttende evaluering.

Tekstboks 1. Eksempel på et projekt under Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst — Finnsiirto — Finland — Maskiner

Finnsiirto, der er beliggende i Lieto øst for Turku i det sydvestlige Finland, opererer inden for professionelt salg af gaffeltrucks og logistik. De gør en kontinuerlig indsats for at innovere og foretage små ændringer for at skille sig ud fra deres konkurrenter, og med fokus på ændringer, som deres kunder gerne vil se, "forsøger vi altid at tænke over, hvad vi ville have, hvis vi var kunder", forklarer Kalle Dahlman, salgsdirektør i Finnsiirto. I første omgang solgte de brugte importerede gaffeltrucks. Med tiden begyndte de at fokusere på at udleje og vedligeholde flåder i stedet for at sælge individuelle køretøjer, og de oplevede en meget stærk vækst.

De begyndte at lede efter en investor til at finansiere denne hurtige vækst og mødte Folmer, et private investeringsselskab støttet af EIF. "Efter det første møde stod det klart for os, at begge parter var klar og stolede på hinanden." Investeringen fra Folmer gjorde det muligt for Finnsiirto at øge volumen markant, styrke personalet, øge lagerbeholdningen og bygge et nyt hovedkvarter. "Det satte os i en meget stærkere position", slutter Kalle. Siden da er virksomheden fortsat med at vokse med udvidelse af forretningen i Baltikum med et salgskontor i Tallinn og opkøb af to andre virksomheder, Simeri og Suomen Telakone, hvor de tre tilsammen udgør en af de største maskinvirksomheder i Finland.

Yderligere oplysninger — [Folmer casestudie: Finnsiirto \(Finland\), Machinery – COSME EGF/EFIS \(eif.org\)](#).

Tekstboks 2. Eksempel på et projekt under Cosmes lånegarantifacilitet — GardenLiving — Finland — gartneri og miljøvenligt interiørdesign

GardenLiving er en innovativ finsk gartnerivirksomhed, der sælger haveprodukter og leverer tjenester såsom landskabsarkitektur, miljøvenligt interiørdesign og havevedligeholdelse og renovering. Virksomhedens udstillingslokaler er et attraktivt og innovativt sted for kunderne at købe planter og havematerialer og søge ekspertrådgivning. Eva Wuite, grundlægger og leder af GardenLiving, som er halvt hollandsk, halvt finsk, henter sin inspiration fra den finske natur og trends i Nederlandene. Da covid-19 ramte, blev alt lukket ned, og alle ordrer på haveartikler stoppede øjeblikkeligt. Alligevel skulle regningerne betales, da de allerede havde købt deres lager for hele sæsonen (april-oktober).

Det lykkedes GardenLiving at opnå et EU-garanteret lån gennem Finnvera, støttet af EIF: "Vi havde brug for dette ekstra lån for at dække denne svære periode. Det hjalp med at lukke hullet og gav os også mulighed for at udvide vores tjenester og planlægge e-handel, efterhånden som den anden bølge tog til i styrke. Pengestrømmen gav os mere tid til at reagere." Eva er overbevist om, at virksomheden har et stort potentiale. "Hvis der er én ting, jeg med sikkerhed kan fortælle dig, så er det, at grønt får dig til at føle dig godt tilpas", slutter hun.

Yderligere oplysninger: [HOME | GardenLiving](#).

Tekstboks 3. En EEN-succeshistorie — W•SENSE — Italien — netværk uden undervandskabel

I 2017 udviklede W•SENSE, en spinoff af Sapienza Universitet i Rom, en løsning til at sikre kabelfri netværksinteroperabilitet under vandet. På grund af originaliteten af denne banebrydende teknologi og den store efterspørgsel begyndte W•SENSE at vokse hurtigt. Pludselig havde de brug for en enorm forøgelse af arbejdskapitalen for at gennemføre deres kontrakter. På trods af deres banebrydende teknologi og den store efterspørgsel fik de afslag på lån fra fem forskellige banker.

W•SENSE kontaktede den lokale Enterprise Europe-netværksfilial (EEN) i Unioncamere Lazio og nød godt af EEN-opskaleringsrådgivningstjenester. EEN hjalp bl.a. W•SENSE med at udarbejde en robust forretningsplan og med at få et banklån på 500 000 EUR fra en af formidlerne af en EU-støttet lånegarantiordning. W•SENSE deltog også i EEN-arrangementer for at styrke deres internationale forbindelser.

EEN's støtte har gjort det muligt for W•SENSE at øge deres omsætning og har skabt jobmuligheder i Italien og i hele Europa. "Vores virksomhed blev mere end dobbelt så stor med 23 personer i tre europæiske lande", fortæller Chiara Petrioli, administrerende direktør i W•SENSE. Virksomheden har nu kontorer i Italien, Norge og Storbritannien og har vundet flerårige kontrakter med nøgleinteressenter inden for akvakultur, forsvar, energi og miljø. "Vi vokser hurtigt med en forventet sammensat årlig vækstrate på omkring 70 % i de næste fem år", oplyser Petrioli. "Netværket støtter os konstant."

Andre eksempler på projekter, især klynger og turismeprojekter, der understøtter digitalisering og bæredygtighedsmål, er kort nævnt i bilag 4 nedenfor.

1. Klima

Bidrag til klimamainstreamingmålene blev rapporteret i forhold til mange tiltag. Nedenfor følger nogle få eksempler herpå:

EEN hjælper SMV'er med tackle klimarelaterede udfordringer på forskellige måder. Netværket hjælper f.eks. SMV'er med bruge innovation til at blive mere energi- og ressourceeffektive ved at reducere affaldsmængden og minimere energiforbruget, så de er i stand til at reducere deres CO₂-fodaftryk. Netværket har også sektorspecifikke og tematiske grupper med fokus på bæredygtigt byggeri, intelligent energi, miljøet og den cirkulære økonomi. Over 200 eksperter fra EEN's erhvervsrådgivere er specialiseret i klimarelaterede spørgsmål såsom cirkulær økonomi, intelligent energi, bæredygtigt byggeri og grønne teknologier⁴⁵.

Cosmes **egenkapitalfacilitet for vækst** har investeret 6,7 mio. EUR i en venturekapitalfond, der fokuserer sine aktiviteter på rene teknologier.

https://www.eif.org/what_we_do/equity/single_eu_equity_instrument/cosme_efg/intermediaries.pdf.

I hele programmeringsperioden har Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst fremmet investeringer på mere end 62 mio. EUR i SMV'er, der opererer inden for energi- og miljøsektoren. Investeringerne i denne sektor steg yderligere efter programmeringsperioden.

https://www.eif.org/what_we_do/equity/single_eu_equity_instrument/cosme_efg/cosme-efg-implementation-update.pdf.

I 2022-udgaven af **Flash Eurobarometret om små og mellemstore virksomheder (SMV'er), ressourceeffektivitet og grønne markeder**, som er finansieret af 2020-budgettet, ses der nærmere på SMV'ers præstationer og tiltag for at blive mere ressourceeffektive, de barrierer, de støder på, og potentialet for politiske foranstaltninger til at fremskynde SMV'ers grønne omstilling. Eurobarometeret bruges til politikudformning for at støtte SMV'er med den grønne omstilling i overensstemmelse med EU's opdaterede industristrategi (herunder til overgangsforløbene). Den endelige rapport blev offentliggjort i marts 2022: [SMEs, resource efficiency and green markets — marts 2022 — Eurobarometer-undersøgelse \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurobarometer/eurobarometer-undersogelse).

Under **Clusters Go International**-ordningen beskæftiger seks af de 12 projekter sig med klimarelaterede emner. For tre af projekterne anslås det, at der i alt bruges 1,6 mio. EUR på klimamål (40 % af det samlede budget for disse projekter):

- ESECA: projekt for europæiske SMV'er i sektorerne for **vedvarende energi og intelligente net** for at hjælpe dem med at udvikle en fælles internationaliseringsstrategi med fælles mål med hensyn til Afrika syd for Sahara
- ICBuild: projekt, der fremmer internationalisering for **cirkularitet i bygningsmiljøet**

---

⁴⁵ I denne overvågningsrapport fokuseres der på EEN-tjenester, der samfinansieres via Cosme-programmet. EEN leverede også et yderligere specifikt defineret sæt tjenester med støtte fra Horisont 2020-programmet (centrale kontoforvaltningstjenester for SMV-instrumentet og tjenester, der skal hjælpe SMV'er med at forbedre deres innovationsstyringskapacitet).

- EU Water4i SD: det europæiske intelligente **vandinitiativ** til fremme af international bæredygtig udvikling.

Derudover beskæftiger følgende projekter sig også med klimarelaterede emner:

- REC-N-COMP: europæiske **kompositter baseret på genbrugsmateriale og teknologier til forarbejdning af udtjente produkter** internationaliseres
- H2Global: projekt fokuseret på at positionere Europa som en global teknologisk og industriel leder inden for den **grønne brintøkonomi**
- AEWEN: projekt, der skal skabe et **vand- og energinetværk mellem Afrika og EU**.

Yderligere oplysninger om alle disse projekter er tilgængelige på den europæiske platform for klyngeamarbejde⁴⁶.

Den **digitale platform for netværket for offentlige indkøbere** understøttet af 2020-budgettet åbnede i april 2023. Dette understøtter samarbejdet mellem 10 "big buyer"-grupper om at opbygge fælles viden om specifikke indkøbsbehov (herunder solpaneler). Det anslås, at 40 % (400 000 EUR) af projektets budget (1 000 000 EUR) er afsat til klimaindsats.

Undersøgelsen om midcapselskaber dækkede også miljømæssig bæredygtighed, herunder tiltag truffet af midcapselskaber for at øge deres miljømæssige bæredygtighed (reduktion af energiforbrug, genanvendelse osv.) og de vigtigste udfordringer, de står over for på dette område.

2. Bidrag til verdensmålene for bæredygtig udvikling

Mange Cosme-projekter bidrager til flere bæredygtige udviklingsmål. F.eks.:

Værktøjet "**Bygningsmiljøinitiativer**" er udviklet til at understøtte overgangen til bæredygtighed i byggesektoren og inkluderende bygningsmiljøer. Det bruges til at vurdere og overvåge nationale reformer og offentlige investeringsprogrammer i forbindelse med byggeri, som udføres af EU-27-landene under deres nationale genopretnings- og resiliensplaner. Dette projekt bidrager til SDG 1 (økonomisk overkommelige boliger), SDG 3 (kvalitet i bygningsmiljøet), SDG 5 (færdighedsudvikling), SDG 7 (forbindelse til renoveringsbølge og andre initiativer), SDG 8 og 9 (konkurrenceevne, innovation, produktivitet og bæredygtighed hos EU's byggeindustri), SDG 11 og 15 (bygningsmiljøet), SDG 13 (energieffektivitet) og SDG 16 (institutionelle reformer).

Resultattavlen for den europæiske klimaneutrale industris konkurrenceevne (CIndECS) beskrevet i afsnittet nedenfor om SDG 13 bidrager også til SDG 7 (økonomisk overkommelig og ren energi) ved at vurdere rene energiløsninger og SDG 9 (industri, innovation og infrastruktur) ved at fokusere på at forbedre infrastrukturens modstandsdygtighed, vurdere nye klimaneutrale løsninger til forskellige industrielle økosystemer og fokusere på nye og innovative løsninger.

SDG 8 (anstændige jobs og bæredygtig økonomisk vækst)

Relevante foranstaltninger omfatter **Enterprise Europe-netværkets** tjenester til at hjælpe SMV'er med at opnå bæredygtig vækst, de forskellige tiltag til støtte for **klynger** og de

⁴⁶ <https://profile.clustercollaboration.eu>.

europæiske socialøkonomiske missioner (et fokusområde for disse missioner var lokale eller regionale foranstaltninger til at tackle arbejdsløshed).

SDG 9 (inkludativ og bæredygtig industri, innovation og robust infrastruktur)

Enterprise Europe-netværket støttede SMV'er i deres overgang til cirkulære forretningsmodeller og i at gøre brug af grønnere, energieffektive teknologier. Netværket var langt fremme i sin indsats med at etablere fuldt udbyggede bæredygtighedstjenester som forberedelse til det nye netværk fra 2022⁴⁷.

SDG 9 blev også støttet gennem forskellige klyngeforanstaltninger. F.eks. hjælper **EVOLUTE-projektet** under det europæiske "**Excellence**"-klyngeprogram klynger inden for automobil- og landmaskineindustrien med at øge deres præstationer ved at styrke kompetencerne og uddybe knowhow hos seks klynger i Europa. Dette projekt understøtter også gennemførelsen af ClusterXChange-ordningen for at lette internationalt og sektor- og tværsektorielt samarbejde mellem klynger, SMV'er og store organisationer. Dette hjælper virksomheder og medarbejdere med at forberede sig på fremtidige udfordringer, og det er med til at **fremme innovation for produkter og tjenester i verdensklasse**.

Projekterne om **strategiske alliancer for SMV'ers udbredelse af avancerede teknologier til økonomisk genopretning** havde også fokus på at hjælpe SMV'er med at indføre teknologisk innovation. Projektet "**ReStartSMEs**" støttet under denne indkaldelse bistod SMV'er inden for fremstilling med at tilpasse sig værdikæder og ny efterspørgsel forårsaget af covid-19.

SDG 12 (bæredygtigt forbrugs- og produktionsformer)

WORTH-projektet, der skal øge SMV'ers konkurrenceevne og innovation i livsstilsindustrien, bidrager til SDG 12. Med den anden indkaldelse af forslag til SMV-partnerskaber blev der fokuseret på grøn og digital omstilling, herunder: cirkulær økonomi, effektiv brug af energi og ressourcer, overgang til mere bæredygtig produktion og forbrug, social innovation og social inklusion og reduktion af CO₂-fodaftrykket. F.eks. har Framiore-kapselkonceptet til formål at forøge dametøjs levetid ved at tilbyde tøj af høj kvalitet, der aldrig går af mode, sammen med funktioner til at skræddersy og tilpasse beklædningsgenstande og et reparations- og trade-in-program⁴⁸.

Nogle af de igangværende **turismeprojekter** understøtter også bæredygtighed og klimamål, herunder f.eks. **TourINN-act-projektet**⁴⁹.

---

⁴⁷ Dette førte til oprettelsen af EEN-bæredygtighedsrådgivere i 2022. Siden begyndelsen af 2022 har EEN's SMV-kundevurdering (udgangspunktet for at definere, hvilke tjenester en SMV har behov for) dækket alle miljømæssige, sociale og økonomiske aspekter. Bæredygtighed integreres i alle EEN-tjenester, herunder innovation og adgang til finansiering. Disse nye EEN-tjenester dækker forskellige områder såsom affaldshåndtering og vandforvaltning, anvendelse af ren energi, overvågning og rapportering af menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og sikkerhed og sundhed.

⁴⁸ https://worth-partnership.ec.europa.eu/projects/framiore-capsule-collection_da.

⁴⁹ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/projects-details/31059643/101038173/COSME>.

Klyngernes internationaliseringsprojekter dækker også bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre i forskellige sektorer, herunder energi- og vandforbrug, intelligente vandløsninger og vedvarende energi og intelligente net).

SDG 13 (klimainsats)

Et relevant tiltag er udviklingen af en **resultattavle for den europæiske klimaneutrale industris konkurrenceevne (CIndECS)** til brug for vurderingen af EU's konkurrencedygtighed i forbindelse med 28 klimaneutrale løsninger. Dette arbejde identificerer styrker og svagheder for hver løsning i forhold til ti specifikke kriterier. Resultaterne vil støtte politiske beslutningstagere både på nationalt plan og EU-plan med henblik på at udvikle mere målrettede støttetiltag. Den samlede EU-finansiering til dette tiltag (**430 000 EUR**) er udelukkende dedikeret til klimamål. Projektets resultater har allerede bidraget til følgende politikdokumenter, som også indeholder henvisninger hertil:

- forordningen om nettonulindustri (COM(2023) 161, SWD(2023) 68 final) *Investment needs assessment and funding availabilities to strengthen EU's Net-Zero technology manufacturing capacity* (vurdering af investeringsbehov og finansieringsmuligheder for at styrke EU's kapacitet til at producere nettonul teknologi), s. 55, 74, 76 og 103
- forordningen om nettonulindustri (COM(2023) 161, SWD(2023) 68 final, s. 10)
- 2021- og 2022-udgaverne af rapporten om fremskridt med hensyn til konkurrenceevnen for rene energiteknologier (COM(2021) 952 final) — og supplerende dokumenter — og (COM(2022) 643 final)
- **CIndECS** har også bidraget til adskillige rapporter fra Observatoriet for teknologier inden for ren energi (https://setis.ec.europa.eu/publications/clean-energy-technology-observatory-ceto/ceto-reports-2022_en). Den endelige rapport skal indgives i september 2023.

EEN, WORTH og bygningsmiljøinitiativerne bidrager også til SDG 13 (se også klimainsatsoverskriften ovenfor).

SDG'ers sociale dimension

Nogle Cosme-tiltag og -projekter omfatter en **social dimension** (socialøkonomiske foranstaltninger og foranstaltninger for kvindelige iværksættere og andre specifikke grupper af iværksættere). Andre Cosme-projekter og -tiltag har en social dimension indlejret i deres bredere bæredygtighed- og konkurrenceevnemål (f.eks. nogle af turismeprojekterne og ovennævnte WORTH-projekt). Den første indkaldelse af forslag til SMV-partnerskaber til **WORTH** blev tilpasset det nye europæiske Bauhaus. Det bidrog til bæredygtige udviklingsmål ved at øge bevidstheden om og/eller udviklingen af løsninger, der bidrog til smukkere, mere bæredygtige og mere inkluderende boligmiljøer. Flere klyngeprojekter fokuserer på sociale mål. Disse omfatter **EXCELIVING-projektet under "Excellence"-klyngeordningen, som fokuserer på et intelligent, sundt, aldersvenligt og bæredygtigt boligmiljø**. Projektet hjælper klynger, der er aktive på disse områder, med at revidere deres strategi og udvikle nye tjenester og sørger for undersøgelser, besøg, webinarer og partnerskabsaktiviteter med fokus på disse områder.

3. Bidrag til digitale mål

Flere tiltag understøtter digitalisering sammen med andre mål. Disse omfatter klyngetiltag og opfordringen til digitalisering, innovation og nye teknologier inden for turisme gennem tværnationalt samarbejde og kapacitetsopbygning.

Blandt disse indkaldelser var der nogle individuelle projekter dedikeret mere specifikt til digitalisering. F.eks. støtter **EU DigiTOUR-turismeprojektet** europæiske SMV'er inden for turisme, der halter bagud i deres digitale omstilling, og det forbedrer samarbejdet i turismeøkosystemet for at udvikle nye, innovative og intelligente turismeløsninger, -produkter, -tjenester, -færdigheder samt nye forretningsmodeller gennem brugen af **kunstig intelligens, tingenes internet, virtual reality, augmented reality og big data**. Det maksimale tilskudsbeløb til dette projekt er 999 963 EUR. Projektet involverer ni partnerorganisationer fra fem lande (Kroatien, Tyskland, Italien, Serbien og Slovenien).

Turismeprojektet **EURO_EMOTUR** er et andet eksempel. Projektet har særlig vægt på neuromarkedsføringsteknikker for at booste SMV'ers digitale omdømme og øge deres præstations- og nøglepræstationsindikatorer både på kort og lang sigt. Det igangværende projekt, som har et maksimalt EU-tilskudsbeløb på 563 236 EUR, har seks partnere i fem lande (Belgien, Finland, Italien, Spanien og Det Forenede Kongerige).

Under initiativet **netværket for offentlige indkøbere** (servicekontrakt), beskæftiger en af de ti "big buyer"-grupper, der støttes af den **digitale platform**, sig med kunstig intelligens. Denne platform hjælper offentlige indkøbere med at opbygge fælles viden om specifikke indkøbsbehov på dette område og med at arbejde på fælles efterspørgsels erklæringer.

"Excellence"-klyngeprojektet EPIX har til formål at booste ekspertisen hos klynger, der beskæftiger sig med intelligente byer. Et andet "Excellence"-klyngeprojekt, MEDIC NEST, arbejder på at skabe en europæisk metaklynge inden for præcisionsmedicin. Projektet omfatter en ClustersExchange-ordning for at stimulere samspil og erfaringsudveksling relateret til digitale teknologier. Der er også klyngeprojekter, der fokuserer på digitalisering inden for eksempelvis landbrugsfødevarersektoren (AgriFoodX5.0-projektet), modesektoren (CLOTH-projektet) og automobil- og landmaskinesektoren (EVOLUTE-projektet)⁵⁰.

4. Bidrag til integration af kønsaspektet

Selv om der ikke er fastsat noget specifikt kønsmål i Cosmes retsgrundlag, tages der hensyn til denne dimension i alle tiltag.

For Cosmes egenkapitalfacilitet for vækst og lånegarantifacilitet følges kønsdimensionen i Den Europæiske Investeringsfonds halvårslige analyser. Den seneste analyse fra 2020 viser, at fra 2019 har:

- næsten to ud af ti SMV'er, der modtager egenkapitalstøtte via Cosmes egenkapitalfacilitet, mindst én kvinde i en ledende stilling
- næsten fire ud af ti SMV'er, der modtog gældsstøtte via Cosmes lånegarantifacilitet, enten en kvindelig administrerende direktør, generaldirektør eller virksomhedsdirektør.

---

⁵⁰ Yderligere oplysninger om disse projekter findes på: <https://clustercollaboration.eu/>.

Der var ét Cosme-tiltag, der var fuldstændig dedikeret til at forbedre digitale og iværksættermæssige kompetencer hos piger og kvinder (ESTEAM). Yderligere oplysninger findes i punkt 2.4 ovenfor.

57 % af EEN-koordinatorene er kvinder, mens 43 % er mænd. EEN har også en dedikeret gruppe, der støtter kvindelige iværksættere og leverer partnerskabs- og rådgivningstjenester, der er skræddersyet til deres behov.

Cosme-programmet skabte også muligheder for virksomheder inden for sektorer som mode og den sociale økonomi, som er kendt for at tiltrække en høj procentdel af kvindelige iværksættere.